

Na osnovu izražene volje birača na Opštim izborima održanim trećeg oktobra 2010. godine,

Svjesni potrebe za žurnim formiranjem vlasti koja će krenuti u rješavanje nagomilanih socijalnih i ekonomskih problema,

Polazeći od konsenzusa o euroatlantskoj budućnosti BiH,

Uvažavajući stavove izražene u Izvještaju Europske komisije o napretku Bosne i Hercegovine za 2010. godinu i izvode iz posljednjeg kominikea Vijeća za implementaciju mira (PIC) (u Prilogu),

Okupljeni oko cilja da Bosna i Hercegovina u narednom mandatnom periodu postane zemlja-kandidat za punopravno članstvo u euroatlantskim strukturama utvrđujemo,

Osnove za formiranje vlasti u Federaciji BiH i platforma zajedničkog nastupa u institucijama BiH u mandatnom periodu 2010.-2014.

1. Euroatlantske integracije

EU

- Ispunjavanje obaveza koje proizilaze iz SSP-a (npr. Zakon o državnoj pomoći, Sejdić-Finci) i rješavanje prioriteta iz evropskog Partnerstva za BiH;
- Usvajanje „EU klauzule“ kako bi se ubrzale reforme koje BiH vode ka EU i NATO. Ozakoniti da do ulaska BiH u EU za reforme i zakone iz ovog seta neće biti moguće koristiti instrumente veta;
- Podnošenje aplikacije za članstvo u EU do kraja Mađarskog predsjedavanja;
- Preuzimanje upitnika za ispitivanje spremnosti BiH za članstvo do kraja 2011. godine;
- Odgovori na upitnik do sredine 2012. godine;
- Dobijanje kandidatskog statusa do kraja 2012./početka 2013. godine;
- Početak pregovora 2013.-2014.

NATO/Vojna imovina

- Ispunjavanje uslova za MAP do 30.6.2011. godine;
- Knjiženje 69 perspektivnih lokacija na BiH s punim pravom na usus (vlasništvo držati stvar u pritežanju) fructus (koristiti polodove istoga) i abusus (raspolagati);
- Lokacije već proglašene neperspektivnom vojnom imovinom dijele sudbinu državne imovine;
- Lokacije koje se kasnije utvrde kao neperspektivne dijele sudbinu ostale neperspektivne i državne imovine;
- Ispunjavanje uslova za punopravno članstvo u NATO-u do početka 2012. godine;
- Izbor članova Predsjedništva BiH iz Parlamenta (jedan predsjednik i dva potpredsjednika) i uspostava jednog glavnokomandujućeg Oružanih snaga;

Državna imovina:

- Pitanje državne imovine ne prevoditi s pravnog na politički teren;
- Sva imovina koja je predmet zakona o zabrani raspolaganja nametnutog od strane OHR-a, mora biti uknjižena na državu Bosni i Hercegovinu.
Nakon toga, država za sebe zadržava imovinu koja joj je potrebna za normalan rad sadašnjih i budućih njenih institucija i svih institucija u vezi sa punopravnim članstvom BiH u NATO i EU.
- Po upisu državne imovine na državu BiH, ostala imovina se u skladu sa odgovarajućim sporazumom daje nižim nivoima vlasti, javnim ustanovama uključujući i lokalne zajednice. Ovaj proces će biti definiran jednim zakonom.

2. Politički i ekonomski prioriteti

Principi za uspostavu i funkcioniranje vlasti:

- Pokušati formirati konzistentnu strukturu vlasti radi efikasnije sprovedbe ciljeva ove saradnje. Uspostava parlamentarne većine na nivou BiH koja proizilazi iz entitetskih parlamentarnih većina kao prvi korak;
- Ova platforma ostaje otvorena i za druge političke partije za koje su prihvatljivi principi iz ove platforme, uz saglasnost potpisnica ovog dokumenta;
- Posebnim dokumentom će biti detaljno definisan način participacije stranaka potpisnica, kao i raspodjela konkretnih pozicija, a u skladu sa izbornim rezultatima i odgovarajućim etničkim kvotama.

Promjena imidža zemlje i pokretanje novog investicionog ciklusa:

- Izgradnja imidža BiH kao faktora stabilnosti u regionu kao osnove za otvaranje novog investicionog zahvata i direktnih domaćih i stranih investicija (FDI);
- Koordinirane aktivnosti i provođenje mjera na poboljšanje ranga BiH u izvještaju Doing Business Svjetske banke izvještaju i Izvještaju o konkurentnosti (formirati Savjete/Vijeća za konkurentnost koja podrazumijeva i administrativna olakšanja i stimuliranje malih i srednjih preduzeća od registracije do realizacije poslovnih planova);
- Usklađene inicijative prema međunarodnim finansijskim institucijama (EBRD, Svjetska banka, EU) i državama za infrastrukturne (autoput od Banja Luke ka Doboju i Tuzle ka koridoru Vc, te koridor Vc) i energetske projekte, nauku, poljoprivredu i okoliš;
- Inventura i uspostava mehanizama za ubrzavanje implementacije već odobrenih sredstava međunarodnih finansijskih institucija;
- Uspostavljanje mehanizma za stimuliranje izgradnje stanova za mlade i socijalno ugrožene kategorije;
- Ujednačen nastup prema EU fondovima i međunarodnim finansijskim institucijama u funkciji podrške projektima zaštite okoliša i energetske efikasnosti;
- Izgradnjom regulatornog okvira u energetske sektoru u skladu sa EU standardima (EC Direktive i Uredbe), a posebno ispunjavanjem obaveza koje je BiH preuzela potpisivanjem međunarodnih sporazuma (Energetska povelja, Sporazum o

Energetskoj Zajednici, Sporazum o Stabilizaciji i Pridruživanju), npr. usvajanje Zakona o gasu BiH, regulative za dalji razvoj tržišta električne energije i gasa u BiH i sl.;

- Rješavanjem problema koji su zaustavili provođenje započetih reformi u energetskom sektoru (npr. deblokada funkcionisanja prenosne kompanije "Elektroprenos BiH a.d. i aktiviranje "zamrznutih" sredstava amortizacije u iznosu preko 150 miliona KM);
- Izrada "Strategije energetskog sektora BiH" i formiranje Sektora za energetiku pri MVTEO, a u skladu sa preporukama iz Izvještaja EC za 2010. godinu;
- Definisanje načina prikupljanja podataka za energetsku statistiku BiH;
- Pokretanjem inicijativa koje će omogućiti Zajednička vizija razvoja i ulaganja projektima u elektroenergetskom sektoru (npr. partnerskim učešćem u izgradnji novih elektranana – primjer HE Ugar i sl.);
- Izgradnja pravnog okvira i prateće regulative za istraživanje i eksploataciju rezervi nafte i prirodnog gasa;
- Izradom "Integralnog modela upravljanja vodama" (npr. slivova rijeka Drine i Neretve), na osnovu "Inland Waterway Convention" i Direktive "Integrated river-basin management", EC 2000/60 što bi omogućilo zaštitu interesa BiH na pomenutim riječnim slivovima i pokretanje investicija u izgradnju novih HE;
- Povećanje obima izdvajanja za naučno-istraživački rad;
- Povećanje poreza na luksuzne robe;
- Dosljedna primjena ugovora o slobodnoj trgovini, uključujući i zaštitne mjere iz ugovora;
- Podrška domaćoj poljoprivrednoj i prehrambenoj proizvodnji, a naročito svakoj izvozno orijentiranoj i iz proračuna Federacije BiH;
- Redefinicija uloga i funkcioniranje Razvojne banke Federacije BiH i IGA-e kao institucija koje će primarno biti u funkciji proizvodnje, poljoprivrede i izvoza;
- Donošenje Zakona o javno-privatnom partnerstvu;
- Zadržati većinski državni paket u sektoru energetike, namjenske proizvodnje i telekomunikacija u ovom momentu;
- Uspostava jedinstvenog ekonomskog prostora koja podrazumijeva izjednačavanje fiskalnih i parafiskalnih opterećenja;
- Uspostava tješnje ekonomske saradnje sa susjednim državama gdje god je to moguće bazirajući je na komplementarnim resursima i gospodarstvima te na zajedničkom interesu s ciljem nastupa na trećim tržištima;
- U naredna 3 mjeseca stranke potpisnice će kvantificirati sve mjere, a u cilju jasne implementacije ove platforme.

Popis stanovništva:

- Usvojiti zakon o popisu stanovništva tako da se popis izvrši tokom 2011. godine a da se podaci o etničkoj strukturi stanovništva prema popisu iz 1991. godine primjenjuje do okončanja pregovora sa EU o sticanju statusa punopravnog člana ili do ulaska u NATO;
- Izjašnjavanje o jeziku, etničkoj i vjerskoj pripadnosti, kao i kategoriji Ostalih, je fakultativno.

Konkretna zakonska rješenja koja treba usvojiti/mijenjati:

- Zakon o oduzimanju nelegalno stečene imovine;
- Reforma javne uprave, koja pored racionalizacije, uključuje i Zakon o državnoj službi (redefiniranje statusa rukovodećih državnih službenika);
- Zakon o sukobu interesa (usklađivanje sa Europskom konvencijom i mišljenjem Venecijanske komisije);
- Paket garantovanih zdravstvenih usluga usklađen za cijelu teritoriju BiH, kao i mobilnost zdravstvenog osiguranja za povratnike;
- Jedinstvena zdravstvena kartica za cijeli teritorij BiH za paket garantovanih zdravstvenih usluga
- Omogućavanje izbora ljekara pacijentima;
- Usvajanje paketa reformskih zakona u oblasti zdravstva na osnovu EU standarda;
- Analiza i reforma ukupnog poreskog sistema koji bi dodatno stimulirao poljoprivredu, proizvodnju i izvozni sektor do kraja 2011. godine;
- Umanjenje stope PDV-a na osnovne prehrambene namirnice, knjige, štampu, školski pribor i lijekove i revizija poreskih stopa PDV-a na osnovu ekspertne analize do sredine 2011. godine;
- Izborni zakon - zatvorene liste u funkciji osiguravanja spolne, regionalne i etničke zastupljenosti koja proizilazi iz principa konstitutivnosti naroda ili odgovarajuće podizanje praga unutar otvorenih izbornih listi;
- Na osnovu analize dosadašnjih rješenja pristupiti reformi izbornog zakonodavstva;
- Zakon o zabrani totalitarnih, fašističkih, neofašističkih, ekstremnih i radikalnih političkih i vjerskih organizacija u skladu sa odgovarajućom rezolucijom Vijeća Evrope;
- Zakon o zabrani poricanja genocida, zločina protiv čovječnosti i ratnih zločina;
- Uspostaviti sistem na državnom nivou povezivanja Zakona o matičnim knjigama i Zakona o elektronskom dokumentu;
- Dosljedna primjena i daljnje jačanje zakonske regulative u oblasti poljoprivrede, a naročito u oblasti imovinsko pravnih odnosa, reforma katastra i zemljišnjih knjiga.
- Uspostava federalnog Fonda za isplatu porodijskih nadoknada;
- Pri ministarstvu civilnih poslova ili drugom odgovarajućem mjestu formirati jedinicu/odjeljenje koje ima mandat da koordinira aktivnosti u slučaju elementarnih nepogoda i prirodnih katastrofa;
- Reforma penzionog sistema;
- Reforma sektora socijalne zaštite sa ciljem efikasnijeg usmjeravanja budžetskih sredstava onima koji su u stanju socijalne potrebe.
- Vršenje revizije kroz kontrolu ispunjenja ugovora o privatizaciji;
- Donošenje zakona o lustraciji
- Zakon o političkim organizacijama

Rad i zapošljavanje

- Izmjena i dosljedna primjena radnog zakonodavstva;
- Prilagođavanje obrazovnih programa sa ciljem dokvalifikacije i prekvalifikacije nekvalifikovane i nisko-kvalifikovane radne snage;
- Redefinicija uloge Zavoda za zapošljavanje;
- Uspostava posebnih sudskih odjeljenja za radne sporove koji bi omogućili efikasnije rješavanje radno-pravnih sporova;
- Reforme zakonskih rješenja u oblasti zdravlja i sigurnosti na radu;

Boračka zaštita

- Provedba sistematske i temeljite revizije korisnika;
- Usvajanje jedinstvenog zakonskog okvira kojim se regulišu vrsta i obim prava utemeljena na boračkom statusu;

Obrazovanje

- Dosljedna provedba postupka akreditacije visokoškolskih institucija;
- Depolitizacija upravljanja sektorom obrazovanja;
- Eliminacija diskriminatorskih praksi u obrazovanju;

Javni servis:

- Provesti usvojenu reformu Javnog RTV servisa sa krajnjim ciljem da Korporacija Javnih servisa BiH postane funkcionalna i samoodrživa;

Regionalna saradnja:

- Usklađivanje poreznih stopa kako bi se smanjila nelegalna prekogranična trgovina;
- Sa vladama u regionu osnovati zajednički policijski *task force* sa zadatkom koordinacije operacija na hapšenju osumnjičenih za ratne zločine i organizovani kriminal na teritoriji zemalja regiona;
- Potpisivanje pravnog instrumenta sa vladama u regionu koji će onemogućiti bijeg osumnjičenih ili osuđenih kako za ratne zločine tako i za organizovani kriminal iz jedne zemlje regiona u drugu;
- Osnivanje državne komisije za istinu i pomirenje čije će nadležnosti i mandat utvrditi PS BiH;
- Ustrojavanje mehanizama za promociju vrijednosti zajedničkog života u BiH i stvaranja kulture evropskih vrijednosti kako u zemlji, tako i u regionu;

Opšte mjere štednje:

- Redefinisati postojeću potrošnju za plate, paušale, naknade i povlastice izabranih dužnosnika, te racionalizaciju voznog parka;

Povratak izbjeglica:

- Implementacija Strategije za sprovođenje Aneksa VII Opšteg okvirnog sporazuma, koju je PS BiH usvojila u junu 2010. godine;
- Promjena postojeće politike povratka tako da bude fokusirana na održivost i otvaranje radnih mjesta u povratničkim zajednicama;

3. Jednakopravnost konstitutivnih naroda i Ostalih

- Pravna, socijalna i sekularna država sa mehanizmima institucionalne jednakopravnosti konstitutivnih naroda i Ostalih, na cijeloj teritoriji BiH;
- Predsjednici Predsjedništva BiH, Predstavničkog doma, Doma naroda i Vijeća ministara biraju se na četvorogodišnji mandat i svaki od konstitutivnih naroda mora biti zastupljen na jednoj od ovih pozicija, s tim da se u pravilu u svakom narednom mandatu vrši rotacija po etničkom principu pri čemu ni na jednoj od ovih funkcija pripadnik jednog konstitutivnog naroda i Ostalih ne može biti više od dva mandata uzastopno;
- Predsjednik i potpredsjednici BiH (Predsjedništvo BiH) se biraju iz Parlamenta uz smanjenje ustavnih nadležnosti;
- Otklanjanje diskriminacija u pravnim aktima u skladu sa odlukom Sejdić-Finci i Evropskom konvencijom o ljudskim pravima u čitavom sistemu;
- Racionalno povećanje broja zastupnika u Predstavničkom domu sa garantovanom kvotom za konstitutivne narode i Ostale (iz oba entiteta) u skladu sa Izbornim zakonom BiH, uz odgovarajuće smanjenje na nižim razinama;
- Garantovane kvote i za Ostale u entitetskim parlamentima kao što je to već slučaj sa konstitutivnim narodima;
- Način odlučivanja u entitetskim vladama potpisnika ovog dokumenta će biti po analogiji sa Vijećem ministara;
- U pravilu garantovati kvote za konstitutivne narode i Ostale u svim kantonalnim skupštinama, općinskim vijećima/skupštinama opština što će se regulisati Izbornim zakonom;
- Eliminisanje diskriminacije građana po bilo kom osnovu na cijelom teritoriju BiH, na osnovu analize koja će biti urađena u prvoj godini mandata nove vlasti;
- Osiguranje adekvatne zastupljenosti pripadnika konstitutivnih naroda i Ostalih prilikom zapošljavanja u javnim preduzećima i organima uprave na svim nivoima (opštine, kantoni, entiteti);

4. Sistemska pitanja

- Uspostava Vrhovnog suda Bosne i Hercegovine koji bi, kao i u svim demokratskim sistemima ujednačavao sudsku praksu za prostor cijele države;
- Civilna kontrola vojske – Predsjednik Predsjedništva glavnokomandujući (obavezne konsultacije Predsjednika sa potpredsjednicima);
- Ustavno regulisanje dvojnog državljanstva koje će svim građanima BiH omogućiti prijem u državljanstvo druge države, a da pritom ne gube bh. državljanstvo iako ne postoje bilateralni sporazumi o dvojnog državljanstvu;
- Uspostavljanje ministarstava Poljoprivrede i ruralnog razvoja, Nauke, tehnologije i zaštite okoliša, te Ministarstva zdravstva na nivou BiH;
- Lokalna samouprava u skladu sa Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi i načelom supsidijarnosti;
- Redefinisati ulogu Visokog sudskog i tužilačkog vijeća na bazi analize i rezultata u dosadašnjem radu, te njihovo odgovarajuće pozicioniranje u odnosu na zakonodavnu vlast.

5. Transformacija OHR-a

Tranzicija aktivnosti OHR-a koje su povezane sa EU integracijama na ojačanog Visokog predstavnika EU je moguća uz osiguranje slijedećih pretpostavki:

- Ispunjavanje uslova definisanih kao 5+2;
- Provođenje I faze Ustavnih promjena;
- Usvajanje u bh. institucijama svih odluka i zakona koje je donio Visoki predstavnik;
- Prenos ovlasti OHR-a na institucije Bosne i Hercegovine na ustavan način, odnosno:
  - Osiguranje instrumenata deblokade državnih institucija,
  - Definiranje vrhovnog tumača Dejtonskog sporazuma,
  - Rješavanje pitanja Ostalih ovlasti OHR-a,

Institucionalna funkcija OHR-a kao garanta mirovnog sporazuma na bazi postojećih odluka UN-a ostaje do prijema Bosne i Hercegovine u EU i NATO.

6. Proces ustavnih reformi

- I faza - bazni paket ustavnih reformi :
  - usklađivanje sa Europskom konvencijom o ljudskim pravima i temeljnim slobodama u čitavom sistemu, sa ciljem izjednačavanja prava svih građana na cijeloj teritoriji BiH, odnosno konstitutivnih naroda i Ostalih;
  - europska klauzula;
  - definiranje izvornih i podijeljenih nadležnosti;
  - uspostava Vrhovnog suda BiH;
  - prenos ovlasti OHR-a na institucije BiH;
  - Ugrađivanje instrumenta deblokade odnosno spriječavanja zloupotrebe entitetskog glasanja: u slučaju da ni u drugom krugu glasanja nije osigurana potrebna entitetska većina za donošenje odluke, Ustavni sud bi bio nadležan utvrditi da li je takvom odlukom povrijeđen entitetski interes;
- II faza – ustavne reforme koje proizilaze iz obaveza u procesu pristupanja Bosne i Hercegovine Europskoj Uniji;
- III faza - teritorijalna reorganizacija u mjeri u kojoj se ukaže potreba kroz prethodne faze ili po ostvarivanju potrebnih političkih uslova;
- Konstituisati Ustavni savjet kao savjetodavno tijelo Ustavno-pravne komisije u kojem učestvuju eksperti političkih partija članica BiH Parlamenta, predstavnici članica zemalja PIC i Venecijanske komisije, vodeći svjetski eksperti za Ustav, predstavnici NVO sektora iz BiH;
- Ustavni savjet radi kontinuirano i ima funkciju da iznosi ekspertno mišljenje o zakonima koji su potrebni za EU i NATO integracije te da pomaže ustavno-pravnoj komisiji u formulisanju prijedloga tokom procesa ustavnih reformi.

Prilog:

Izvod iz stavova Vijeća za implementaciju mira u BiH od 01/12/2010.:

- Upravni odbor PIC-a pozvao je vlasti u BiH da prioritarno uspostave transparentan i efikasan mehanizam za utvrđivanje konkretnih prijedloga za ustavnu reformu. Ovaj mehanizam treba da se prioritetno posveti pitanju diskriminatorskih odredbi, koje je kao takve utvrdio Evropski sud za ljudska prava u predmetu Sejdić-Finci protiv BiH. Bosna i Hercegovina također treba da pojača napore na poboljšanju procesa odlučivanja kako bi bila u poziciji da usvoji, implementira i realizira korake koji su potrebni za unapređenje integracije ove zemlje u EU. Upravni odbor PIC-a je pozvao organe BiH da bez odlaganja usvoje državni zakon o popisu stanovništva, koji predstavlja važan instrument za socijalni i ekonomski razvoj i koji je preduvjet za dalje pomake u realizaciji programa za članstvo u EU.
- Države članice Upravnog odbora PIC-a iz EU, te Kanada, Turska, Japan i SAD, naglasili su svoje napore na promoviranju ambicioznog reformskog plana, te na pružanju pomoći Bosni i Hercegovini da preduzme napore koji su potrebni za podnošenje vjerodostojne prijave za članstvo u EU. Prisustvo EU ima vodeću međunarodnu ulogu u promoviranju i savjetovanju o svim reformama neophodnim za proces evropskih integracija, u kontekstu Lisabonskog sporazuma.
- Naročito je naglašena potreba za rješavanjem pitanja raspodjele državne i vojne imovine, u dogovoru između vlada na državnom i entitetskom nivou. Upravni odbor PIC-a konstatirao je da osim što blokira tranziciju Ureda visokog predstavnika, neuspjeh u rješavanju ovog pitanja onemogućava Bosni i Hercegovini da ispuni kriterije za euro-atlantske integracije i stvara atmosferu pravne nesigurnosti. Ova situacija sprečava potencijalnu raspodjelu navedene imovine za dobrobit građana Bosne i Hercegovine i narušava mogućnosti privlačenja investicija i stvaranja radnih mjesta.
- U vezi sa vojnom imovinom, Upravni odbor PIC-a ohrabrio je sve strane da prioritet daju pronalaženju rješenja za registraciju nepokretne vojne imovine za koju je utvrđeno da je neophodna Bosni i Hercegovini za odbrambene svrhe kao državne imovine Bosne i Hercegovine u skladu sa Zakonom o odbrani BiH iz 2005. godine. Kao što je potvrđeno u Deklaraciji sa Lisabonskog samita NATO-a, zemlje članice NATO-a u Vijeću za provedbu mira i Japan ističu da bi ovo omogućilo početak praktične provedbe Akcionog plana za članstvo u NATO savezu. Vlasti također moraju nastaviti sa uništavanjem viška oružja, municije i eksplozivnih sredstava.

- U vezi sa cjelokupnim pitanjem državne imovine Upravni odbor PIC-a je pozvao nadležne vlasti da završe procjenu trenutnih i budućih potreba u smislu državne imovine, nakon čega će uslijediti konstruktivan dijalog koji će dovesti do sporazuma oko prava vlasništva između države i drugih nivoa vlasti. Upravni odbor PIC-a je podsjetio vlasti u BiH da se suzdrže od poduzimanja jednostranih mjera u tom smislu.
- Upravni odbor PIC-a je podsjetio da je Parlament Bosne i Hercegovine u junu usvojio revidiranu Strategiju za implementaciju Aneksa VII Općeg okvirnog sporazuma za mir (Dejtonskog sporazuma), koju je podržao UNHCR, a da ona još uvijek nije implementirana. Politički razgovori i pregovori o formiranju novih organa vlasti ne bi trebali skrenuti pažnju s potrebe za hitnom implementacijom ove Strategije i pretvaranjem njenih odredbi u trajna rješenja za preostalih 113 000 izbjeglica u BiH.
- Upravni odbor PIC-a je pozvao organe vlasti da ojačaju fiskalnu koordinaciju putem osiguranja propisnog funkcioniranja Uprave za indirektno oporezivanje i njenih tijela, kao i Fiskalnog vijeća BiH. Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira je takođe pozvao bosanskohercegovačke organe vlasti da osiguraju pravovremeno postizanje dogovora o okvirnom budžetu za 2011. godinu, koji će osigurati uspješno funkcioniranje institucija na državnom nivou.